

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 2 Czerwca r. s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE:

Nowiny Dworu d. 24 maja.

(Journal de St. Petersbourg).

Dzisiaj, o godzinie pierwszej z południa, Xiążę Butera, szambelan N. Króla Jmci Obojey Sycylii, miał audyencyą pożegnania u CESARZA JEGO MOŚCI, w pałacu szczególnym JEGO CESARSKIEGO MOŚCI.

St. Petersburg d. 24 maja.

(z teyże gazety).

W ostatnią środę, d. 19, jako w dniu, w którym skończyło się sześć miesięcy od zeyścia z tego świata NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA ALEXANDRA IGO, Naprzewielebniejszy Metropolita nowgorodzki i sanktpetersburski, w assystencyi wyższego duchowieństwa, odprawił mszą świętą i nabożeństwo żałobne za duszę zmarłego CESARZA.

— Wczora, jako dnia dwódziestego od śmierci N. CESARZOWEY ELŻBIETY, msza żałobna odprawiona była w kościele katedralnym Matki Boskiej Kazańskiej, przez Naprzewielebniejszego Metropolite; NN. CESARZ i CESARZOWA ICH MOŚĆ znajdowali się na podobnymże nabożeństwie w kaplicy pałacu Jelaگیńskiego.

— Xiężna Lopuchinowa, dama honorowa NN. CESARZOWYCH, wyjechała stąd, na spotkanie ciała zmarłej CESARZOWEY ELŻBIETY, któremu towarzyszyć będzie do tutejszey stolicy.

— Reskrypt J. C. M. do P. Rzeczywistego Radcy Taynego Xiążęcia Alexego Kurakina.

Otrzymawszy żałosną wiadomość o śmierci N. C. J. ELBIETY, Najukochańszej Bratowej Naszey, Rozkazuję kommissyi żałobney, ustanowionej z powodu śmierci CESARZA ALEXANDRA, chwalebney pamięci, a która nieukończyła jeszcze swych rachunków, zrobić urządzenie do pogrzebu zmarłej CESARZOWEY. Uważając tę gorliwość, jaką okazałeś około urządzenia pogrzebu zmarłego CESARZA, wkładam na WPana i to dzieło, na skutek czego polecam mu: 1) Ceremoniał ten urządzić z przyzwoitemi względami, i ułożyćwszy obrzędy, do tego stosowne, podać NAM do potwierdzenia. 2) We wszystkich zaś innych zdarzeniach, gdziebyś mógł WPan w rozrządzeniach swych zająć się bez Mojej osobney woli, w zupełnem zaufaniu umacniać dlać, jak WPan uznasz dobrém, chybaby się w tém zdarzyła jaka konieczność szczególniejszey wagi, wtedy tylko masz WPan Mi uczynić przełożenie. 3) Na wydatki Kommissyi Rozkazałem wydać z Departamentu udziałów, na pierwszy początek do WPana rozrządzenia sto tysięcy rubli. Zresztą zostaje zawsze ku WPanu przychylnym.

(pódpisano): NIKOLAJ.

St. Petersburg
d. 10 maja 1826.

— Marszałek polny, Hrabia Stedingk, przybył do tutejszey stolicy.

— Oyczyzna i nauki poniosły stratę, która długo i żywo czuć się będzie. P. Karamzin, historyograf Państwa, ukończył życie d. 22 t. m. w pałacu Tauryckim, w 59 roku życia swego, z przyczyny wrzodu, uformowanego w piersiach. Czytelnicy nasi rossyjscy znają dobrze prawa P. Karamzina do szacunku publicznego, sławy literackiej i wdzięczności swych spółziomków, tak, iż

nie widzimy potrzeby ich tu wyszczególniania. Cudzoziemcy sami wiedzą, iż on pierwszy ukazał w swoim nieśmiertelném dziele, wzór prozy klasycznej w języku rossyjskim; nie mniej też poważają w nim pracowitego uczonego, który wielką swą sławą i wyborem MONARCHY powołany do pisania dziejów oyczystych, od r. 1802 poświęcił całe swe życie temu wielkiemu przedmiotowi. Zaczął od rozjaśnienia pochodnią światła śladów początku narodu rossyjskiego; wreszcie, postępując krokiem pewnym przez pasmo wieków, wywnął z niekształtnego i ogromnego składu kronik staroświeckich, cały watek faktów naszej historyi, aż do panowania Iwana Wasiliewicza Groźnego, z dokładnością zaręczoną przez same źródła, z zadziwiającym porządkiem, z jednaką zawsze bezstronnością i tą wymową stylu, która stowarzysząc wielkich pisarzy z wielkimi ludźmi i bohaterami, których czyny wykładają, sprawia, iż powstaje pomiędzy nimi wzajemność sławy, i że jedni potrzebują drugich, aby żyć mogli w potomności. Śmierć nieubłagana nie dozwoliła dokończenia tego pomnika narodowego, a pomiędzy imionami współczesnymi, żadne jeszcze nie obiecuje kontynuatora P. Karamzina.

Osobistość wsławionego autora, nie zawsze się zgadza z wyobrażeniem z dzieł jego powziętem; owszem częstokroć to porównanie nie zawsze dlań chlubne bywa. W P. Karamzinie przeciwnie (w czém nie lękamy się odwołać do świadectwa wszystkich osób, które znać go szczęście miały), człowiek przewyższał nawet pisarza. Przyjęty z uprzejmością na wsępie do swego zawodu naukowego, w którym poglądał na wzrastającą z wiekiem swą sławę; kochany i szanowany od wszystkich, szczęśliwy małżonek, szczęśliwy ojciec, zaszczycony nakoniec szczególniejszą łaskawością CESARZA ALEXANDRA, stronił statecznie i łatwo, od tylu rąram zebranych podniet dумы. Nic one sprawić nie mogły na charakterze nayskromniejszym, najsłodszy i najmiłszy, jaki mógł być kiedykolwiek. Sama zawiść nie była w stanie tknąć zasług człowieka, który się zdawał o nich nie pamiętać, będąc naybardziej pobłażającym ocenicielem zalet innych. Z takimi przymiotami, nie brakło mu na przyjaciół: jakoż, mało jest u nas ludzi znakomitych, bądź swojemi talentami, bądź położeniem w społeczności, którzyby się nie chlubili z dawania mu tego tytułu. Żal ich będzie nieskończony; nie zaś nie zdoła wyrównać strapieniu familii, chybą tylko jey niewypowiedziana dla niego wprzód czułość, tak sprawiedliwą i serdeczną odpłacaną wzajemnością. Oby mogła wdowa i dzieci P. Karamzina, gdy ich strapione serca, staną się już przystępnymi innemu prócz trosk uczuciu, znaleźć pociechę w świetnym hołdzie, który uwieńczył życie historyografu! Dostojna prawica, równie godna trzymać stér wielkiego Państwa, jak przeznaczać talentowi i cnotom obywatelskim naywyższą nagrodę; do której one prawo mieć mogą, skreśliła reskrypt, którego dosłowne umieszczamy tłumaczenie, do P. Karamzina, kilka tygodniami przed śmiercią.

„Nikolaju Michajłowiczu!

„Osłabienie zdrowia, zniwala WPana do opuszczenia na niejaki czas oyczyzny i szukania

dogodniejszego dla siebie klimatu. Mam sobie za ukontentowanie, oświadczyć W Panu żywe Moje życzenie, abyś wkrótce do Nas wrócił z odnowionymi siłami, i mógł znowu pracować dla pożytku i sławy oyczyzny, jakieś dotąd czynił. Razem też, tak w imieniu zmarłego CESARZA, który doznawał szlachetnego i bezinteresownego ku Sobie W Pana przywiązania, jako w imieniu MOJEM i Rosyi, oświadczam W Panu wdzięczność, na którą zasługujesz, tak swoim życiem obywatelskiem, jako i autorskimi pracami. CESARZ ALEXANDER wyrzekł był do W Pana: Naród Rosyjski godzien, aby poznał swoje historyę; historya, przez W Pana kreślona, godna jest narodu Rosyjskiego. Dopełniam to, czego sobie życzył, a uskutecznić nie pośpiać Brat Mój. W załączonym piśmie, znajdziesz WP. wyrazy MEJ woli, która będąc tylko z MEJ strony dopełnieniem sprawiedliwości, jest razem dla mnie świętym przekazem CESARZA ALEXANDRA. Pragnę, ażeby podróż W Pana była skuteczną, i wróciła mu siły potrzebne do ukończenia głównego zatrudnienia życia W Pana.

„Jestem ku niemu zawsze przychylny.“
(podpisano) N I K O Ł A J.

*Carские - Sielo ma-
ja 15 dnia 1826 r.*

Przez ukaz załączony do tego reskryptu, a wydany do P. Ministra skarbu, Jego CESARSKA Mość przeznaczył dla P. Karamzina, roczney pensyi 50 tysięcy rubli, mającey służyć żonie, a po niej dzieciom, tak, iż synowie pobierać ją będą do weyścia w służbę, a córki do zamaż pójścia.

— D. 16 t. m. udarowany brylantowanemi znakami orderu *ś. Anny* 2giey klasy, znajdujący się w pocztamcie wileńskim radca dworu *Trefurt*.

S Z W E C Y A.

Sztokholm dnia 18 maja.

Dnia 12 b. m. odbył się tu uroczysty obrządek chrztu młodego Xięcia Skanii. Zaraz po 11 godzinie ruszył orszak do zamkowego kościoła. Rodzicami chrzestnemi byli Królestwo Jmć, również Król i Królowa Bawarska, J. K. M. bawarski następca tronu, i Xiążę *Karol Teodor*, Xiężna *Leuchtenberg*ska, i Xiężniczka szwedzka *Zofia Albertyna*. Po skończonym obrzędzie chrztu *ś. zawołał herold: Niech żyje Karol Ludwik Eugeniusz, Xiążę dziedziczny Szwecyi i Norwegii, Gotów i Wandalów, Xiążę Skanii*, na który to głos, tłum ludu odpowiedział radośnym okrzykiem i z dziać dano ognia 128 razy. Po południu był wspaniały obiad. Przy tey okoliczności wydano wiele nominacyi i patentów na ślachećstwo. (G. W.)

N I D E R L A N D Y.

Bruzella d. 24 maja.

Listy od granic francuzkich donoszą, iż jenerał porucznik hrab. *Curial*, dawniey jenerał gwardyi cesarskiej, a teraz mianowany dowódcą obozu pod *St. Omer*, przybył d. 16 b. m. do wspomnionego miasta, i założył tam główną swoją kwaterę. W końcu b. m. zgromadzi się zupełnie wojsko w tameczney okolicy, a na początku czerwca ma zjechać Xiążę *Angouleme*. Po ukończeniu obrótów uda się rzeczony Xiążę do obozu jazdy pod *Luneville* w Lotaryngii. Trzeci oboz zbiera się w Alzacyi. (G. W.)

N I E M C Y.

Od brzegów Menu d. 22 maja.

Dnia 17 b. m. Arcy xiążę *Karol* wraz z małżonką swoją i córką (pod imieniem hrab. *Altenburg*) w towarzystwie Xięcia *Reuss*, i feldmarszałka porucznika hrab. *Cruen*, przybył do *Koblenc*. W tymże czasie przybył tam Xiążę nassauski w towarzystwie swego adjutanta.

— Pan *Eynard* w Genewie odebrał d. 2 b. m. następujący list z Florencyi: „W tey chwili nadeszła wiadomość o bitwie, stoczoney niedaleko *Missolungi*, między flotami grecką i turecko-egipską. Grecka złożona z 59 okrętów wojennych, 28 statków palnych, i wielu innych mniejszych, pokazała się d. 10 kwietnia przed wspomnianą twier-

dzą, i d. 12 uderzyła na flotę turecko-egipską, która liczyła 120 okrętów wojennych. Bitwa była okropna, i trwała trzy dni. Turecy utracili 2 fregaty, które spalono, 7 okrętów, które zatopiono; inne ich okręty uszkodzone, schroniły się pod zastonę dział twierdzy *Patras*. Grecy utracili 2 okręty, a 2 inne musiały się udać dla naprawy do wyspy jońskiej *Calamo*.“ (G. W.)

Od brzegów dolnego Renu d. 6 maja.

(Journal de St. Petersburg.)

— Nasi fabrykanci sukna otrzymali znaczne zamówienie robót, szczególniey do Włoch. Widać także czynność pomiędzy tkaczami, którzy pracują na transport *Lewancki*. Odtąd, jak ta gałąź handlu upadła w Marsylii, nasze sukienne najwięcey dostarczają na potrzeby *Wschodu*. Mogłyby sobie obiecywać większe jeszcze zyski z produktów swojego przemysłu, dla tych krajów przeznaczonych, gdyby nie ponosiły strat wielkich z przyczyny uszkodzenia coraz większego piastrow tureckich: złe, którego szerzenie się tak jest szybkie, iż częstokroć nie ma czasu, przy zapłacie, ocenić prawdziwą wartość tey monety, a ztąd i cenę swą do niej zastosować. Niedawno z *Verviers*, *Eupen*, i t. d. nowe otrzymano obstukunkki wełny niemieckiey, nadewszystko mierney dobroci; fabrykańci wszelako ograniczyli się ze swojemi, bo się dowiedzieli, że jest spodziewany z Anglii w Antwerpii i innych miastach nadmorskich, znaczny powrót tego materiału surowego. Ilość jey rachują do 12 000 pak, z których więcey połowy, jest wełny niemieckiey, a reszta prawie hiszpańskiey.

Weymar d. 30 kwietnia.

Marszałek stanów, na sessyi d. 20 t. m. zdał raport o długach kraju. Od r. 1821 raporta szczególne długów różnych krain wielkiego księstwa, ustaty, a długi te, stanowią część długu ogólnego całego kraju. Lecz wówczas znano tylko część ciążącego na dawnych prowincyach; reszta miała za nowe, przed ich odstąpieniem przez kraje, do których wprzód należały, nie była jeszcze obliczona. Marszałek podał teraz wypadki prac roku zeszłego, dla obrachowania tego długu; zbliżono go znacznie do celu, który oddawna osiągnąć pragniono, to jest, do poznania dokładnego całego długu; lecz pozostaje wiele w tey mierze, i jeszcze kilka lat upłynie, nim się uda zupełny rachunek długu krajowego wygotować. Ze śledzeń dotąd czynionych pokazało się, iż część długu, uważana za należącą do nowych prowincy, wynosi, licząc w to procenta za dotu, kosztą administracyne, i. t. p. 2,166,385 talarów, część zaś długu prowincy dawnych, dochodziła w 1821 r. do 1,936,426 tal., lecz potem zredukowana została do 411,967 t. Tak więc można teraz cały dług liczyć do 3,934,699 t. (J. d. S. P.)

A N G L I A.

London dnia 24 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Stan rękodzielniczych obwodów w Anglii jest dotąd jeszcze jednakowy. Pan *Canning* oświadczył powtórnie, iż nie wypada, aby rząd zaliczał pieniądze fabrykantom.

Według odebranych tu wiadomości z Holandyi, nowe środki, któremi się parlament nasz zajmuje, a które się tyczą wolności wprowadzania zagranicznego zboża, sprawiły tam dosyć znaczne podniesienie ceny zboża.

Dnia 2 przyszłego miesiąca nastąpi rozpuszczenie parlamentu. Kilku członków jego wyjechało już z tutejszey stolicy.

Gazety londyńskie donoszą, iż przez zbankrutowanie bankiera *Fries* w Wiedniu, rząd turecki traci 500,000 zł. ryń. monetą konwencyjną, które złożył u niego na wydatki wybudowania fregaty.

Podług ostatnich wiadomości z obwodów rękodzielniczych, niedza tamecznych robotników ledwo się zmniejsza, chociaż w *Liverpool* kupiono wzeszłym tygodniu znaczną ilość bawełny, i cena jey nieco się podniosła.

Król Jmć dał już z prywatney swojej kas-

sy przeszło 8,000 funt. szt. (320,000 zł. pol.) na wsparcie ubogich robotników fabrycznych.

Gazeta dworska donosi znowu o wielu bankructwach.

Jak przez okoliczności czasowe zmniejszyła się pomyślność kraju naszego, widać nawet z tego, iż w *Westminster*, gdzie interessa handlowe najsilniej wpływu miały, kassa oszczędności ma niepełna 200,000 f. s., a w miesiącu grudniu r. z. było w niej 240,000 f. sz.

Odebrane tu listy z *Bagota* pod d. 14 marca donoszą, iż generał *Boliwar* prawie jednomyślnie obrany znowu został prezydentem rzeczypospolitej, a generał *Santander* wice-prezydentem. Kolumbijski sekretarz stanu do spraw zagranicznych, przesłał list intendentowi departamentu *Venezuela*, z oświadczeniem, iż według odebranych doniesień, eskadra hiszpańska w *Hawannie* sposobili się do wylądowania w jakimś miejscu na brzegu kolumbijskim.

Rzęsisty deszcz zaspokoili troskliwość rolników względem tegorocznego żniwa.

Na wielkim festynie, danym przez Xięcia Leopolda w *Malboroug-house*, który się zakończył świetnym koncertem, słyszano po raz pierwszy sławnego improwizatora *Sgricci*, który tu z *Paryża* przyjechał.

Przed kilką dniami, na jedném z nieużytecznych widowisk przy puszczeniu balonu, załamało się rusztowanie, na którem było przeszło 200 osób, i deski spadły z ludźmi, którzy się na nich znajdowali. Pięciu na miejscu umarło, a 50 ludzi zostało mniej więcej raniionych.

Ostatnie depeze zmarłego generała majora *Turner* mówią o jego wyprawie do kraju *Szerbro*, przedsięwziętej w celu zupełnego wytopienia handlu niewolnikami. Generał zabrał Mula, prowadzącym ten handel, 10 dział, zburzył im miasto *Maccaba*, i ośm innych miast.

Pewny tkacz nadesłał towarzystwu sztuk i pożytecznych rzemiosł, próbę axamitu po obu dwóch stronach jednakowo wyrobionego. (G. K. W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 23 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Wspaniałomyślna zachęta, jaką Monarcha nasz daje umiejętnościom wschodnim, nie ogranicza się na kupnie starożytności egipskich, sprowadzonych do *Livorny*. Będą one jeszcze użyteczniejszemi dla nauki. W muzeum królewskiem w *Louvre* urządzono osobny wydział, pod przewodnictwem Pana *Champollion*, gdzie będą złożone pomniki egipskie, fenickie, punickie, arabskie, persepolitańskie, indyjskie, i inne wschodnie.

Rozchodzi się tu pogłoska, iż generał *Boyer*, zostający w służbie wojskowej baszy Egiptu, zginął podczas zdobycia *Missolungi*.

Jeden z tutejszych dzienników donosi, iż okręt francuzki *Forelle* zawinął d. 15 b. m. z *Alexandryi* do *Marsylii*, i przywiózł 51 podróżnych Turków i egipcyan, z których 3 powitano 7mią wystrzałami działowemi, guly z okrętu na ląd wysiadali. Słychać, iż to są znakomite osoby ze dworu *Mehmeta Aly*, baszy Egiptu, i przybywają do Francji dla rozpoczęcia układów względem traktatu handlowego.

Dziennik *Konstytucjonista* powiada, że ministerjum podało następujący plan względem wprowadzenia cenzury, czyli ograniczenia wolności druku. Kommissya, złożona z pięciu parów, pięciu deputowanych, pięciu urzędników lądowych i pięciu radców stanu, rozbierać będzie codziennie gazety; złoży za półroka raport, i przez wzgląd na niebezpieczeństwo kraju, upraszać będzie o zakazanie tej gazety, która się jej wyda najniebezpieczniejszą. Zakaz ten wydyktuje przez postanowienie królewskie, i to w skutek 14go artykułu konstytucji, który brzmi pomiędzy innemi: „iż Król wydaje wszelkie rozporządzenia, potrzebne do wykonania ustaw i bezpieczeństwa kraju.“ (M. W.)

Rząd haitański mianował nowych posłów do Francji; wymieniają P. *Elie* deputowanego w iz-

bie reprezentantów, i jednego sekretarza tego zgromadzenia.

Wyszła nowa edycja: „*Obrony chrystyanizmu, czyli konferencyi o religii*“ przez biskupa hermopolitańskiego. W przeciągu roku wydano pięć edecy tego dzieła, drukowanych w wielkiej liczbie exemplarzy; dwie in 8vo, a trzy in 12mo. Trzecia drukowana w ilości 10,000 exempl. na pięknym papierze, wynosi trzy tomy.

HISZPANIA.

Madryt d. 11 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Roschodzi się tu pogłoska, iż w Portugalii panuje wielkie poruszenie, i że Królowa portugalska pisała do Króla Ferdynanda, iż przy pomocy jego liczne stronnictwo chce jej powierzyć rejencyą. Mówią nawet, iż wspomniany Król kazał wysłać wojsko do prowincyji pogranicznych, lecz poseł angielski podał przełożenie przeciw temu. Wszystkie te wieści zdają się być bezzasadnemi.

Dotąd jeszcze (pisze paryzki *Dziennik rozpraw*) stosunki dyplomatyczne między dworami madryckim i lizbońskim nie są zupełnie przywrócone; zdaje się jednak niewątpliwem, iż Król Ferdynand uznał infantkę *Izabellę* za rejentkę.

Pan *Recacho* otrzymał od Króla rozkaz, aby wszystkich ludzi, objętych w postanowieniu z d. 1 października 1823, oddalił o 20 mil od *Madrytu*. W skutek czego przeszło 25,000 osób musi opuścić stolicę. Pan *Recacho* wyjechał natychmiast do *Aranjuez*, a dóm jego jest otoczony mnóstwem osób, troszczących się o dalszy swój pobyt w *Madrycie*.

Listy z Andaluzji opisują okropną nędzę, jaka w tej prowincyi panuje. W mieście *Jaen* mają codziennie wywozić ludzi, którzy w mieszkaniach swoich lub na ulicach z głodu umarli.

Słychać, iż Pan *Recacho* odkrył znowu korespondencyą między rewolucjonistami hiszpańskimi w Londynie i Gibraltarze, względem planu wylądowania. Listy z *Korunny* i *Vigo*, pisane do Portugalii, dały policji pierwsze objaśnienie w tej mierze, i z tego powodu wiele osób w *Madrycie* otrzymało rozkaz, aby się natychmiast oddaliły.

Minister wojny, dla zmniejszenia wydatków krajowych, kazał zwinąć 14 półków milicyi; lecz potym wstrzymał uskutecznienie tego rozkazu.

Rada Stanu roztrząsała projekt względem odmiany dotychczasowego *maximum* i *minimum* pensyi urzędników krajowych, dla oszczędzenia wydatków skarbowych. Kilku radców stanu wnosiło także, aby zmniejszyć dochody arcybiskupom, biskupom i generałom zakonów; lecz wniosek ten odrzucono.

W *Valladolid* uwięziono pewnego znakomitego oficera, który wydawał pasporta imieniem Karola V.

Mimo wytopienia szarańczy, ubóstwo i nędza powiększa się w Hiszpanii.

Słychać było niedawno, że Xiążę *Infantado* pojedzie na posła do *Neapolu*.

PORTUGALIA.

Lisbona d. 6 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Pan *William d'Acourt* złożył d. 5 b. m. Królowi rejentce, nowy list wierzytelny, jako poseł angielski.

Odebrany tu list z *Bahia* pod d. 15 marca donosi, iż Cesarz *Don Pedro* uda się do *Lisbony*, zwoła tam stany krajowe, i, ustanowiwszy rejencyą, wróci do *Rio-Janeiro*.

Teatra, które z powodu Jubileuszu do końca maja miały być zamknięte, otwarte zostały z rozkazu Rejentki.

WŁOCHY.

Rzym dnia 9 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Ociec ś. uznał dowiedzione dwa cuda zmarłego w roku 1721 *Minoryty Pacifico de Senseverio*.

no, którego w roku 1736, Pius VI ogłosił błogosławionym.

Oyciec ś. przyjął bardzo grzecznie przybyłego tu Xiążęcia *Borghese*; służący papieżcy zanieśli go w lektycie do ostatniego przedpokoju oycy ś., który wkrótce przyszedłszy podał mu rękę, i kazał mu siedzieć przez cały czas rozmowy, trwającej przeszło półgodziny. Nazajutrz otrzymał Xiążę od oycy ś. koszyk z ostrygami wybornie robionymi, i drogiemi ozdobiony kamieniami. Wspomniany Xiążę ma lat 50, jest bezdzietnym wdowcem po siostrze Napoleona *Paulinie*. Dochody jego wynoszą przeszło 1,000 skudow na dzień.

— Król bawarski przybył d. 11 b. m. z Modeny do Bononii pod nazwiskiem hrabiego *Augusta*, i wkrótce wyjechał w dalszą podróż do Florencyi.

— Dnia 5 b. m. pochowano w Neapolu zwłoki Xiążny *Florida*, w kościele ś. Ferdynanda. Napis umieszczony przy wspaniałym katafalku, namieniał o pierwszym jej zamęciu z Xiążęciem *Paratanna*, i powtórnem ze zmarłym Królem Ferdynandem IV.

— Bulla Oycy ś. wydana d. 13 marca r. b. wystawia szkodliwe zamiary tajnych towarzystw przeciw kościołowi i krajowi, i rzuca klątwę na ich członków i t. d., którą sam tylko Papież uchylić może, wyjąwszy niebezpieczeństwo śmierci.

— W uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego, Oyciec ś. odprawił mszę ś. w kościele ś. *Giovani in Laterano*, a potem udzielił błogosławieństwo apostołskie zgromadzonemu ludowi.

— Papież daje ciągle haczość nie tylko na urzędników cywilnych, ale i na duchownych. Niedawno pewny wice-legat, oskarżony o nieprzykładne życie, został powołany przez Oycy ś. do tutejszej stolicy, i po mocnem strofowaniu, odesłany do klasztoru w Bononii na odprawienie pokuty.

— Oprócz paryzkiego dziennika *Konstytucjonisty*, zakazano także w kraju papieskim trzech innych dzienników, wychodzących w Paryżu, jak to: *Dziennika rozpraw*, *Kuryera francuzkiego* i *Gwiazdy*.

— Słychać, iż zakon maltański przeniesiony będzie do pewnego miasta w kraju papieskim, i że już się drukuje bulla w tej mierze.

Florencya d. 12 maja.

Król bawarski przybył tu wczora *incognito* pod nazwiskiem hrabiego *Augusta*, i natychmiast ze swoim gabinetowym sekretarzem *Martin*, udał się w dalszą drogę do *Perugia*, gdzie w przyjemnej okolicy kilka tygodni ma zabawieć. Inni należący do orszaku tego Monarchy, jako to: podpółkownik i bokowy adjutant hrabia *Paumgarten*, lekarz przyboczny tajny radea *Hartz*, i sekretarz *Fahrmbacher*, pozostali we Florencyi, i jutro wyjadą za Królem.

KRÓLESTWO OBBJEJ STCYLII.

Neapol d. 26 maja.

(z Monitora Warszawskiego.)

O zdrowiu J. K. M. wychodzą *biuletyny*. Biuletyn z d. 16 b. m. brzmi jak następuje: „J. K. M. przychodzi wprawdzie do zdrowia, lecz jest jeszcze bardzo osłabiony; nie ma apetytu, i paroxyzmy podagry pokazują się. Z tego powodu Król Jmć na krótką tylko chwilę wstawać może; i z pokojów wcale nie wychodzi.“ Biuletyn z d. 14 opiewa: „Król Jmć dotąd jeszcze nie ma apetytu, lecz nie tak jest osłabiony; podagra wyraźnie się wywiązała, i postępuje trybem zwyczajnym. Mi-

mo tej słabości, aby nie zatamować biegu interesów, Król Jmć ciągle pracuje z ministrami.“

Numer piąty Dziennika Wileńskiego, zawierający następujące materje:

Literatura nadobna. Heroizm miłości córki ku oycu, z francuzkiego. Wigilia Nowego Roku albo list Karoliny do swej przyjaciółki, z pism A. Kotzebue. Niż ciągle cierpieć lepiej się nie rodzić, wiersz. Rady Mamy, Strumień, Stach i Łukasz, wiersze. *Estetyka.* O wpływie obcych wzorów, starożytnych i nowych, na ukształcenie smaku. *Handel.* O towarach, jako przedmiocie handlu i o handlu towarami w powszechności. *Historja.* Z rękopisów Dogiela, wyjątki ściągające się do działań, między królami Zygmuntem I i Zygmuntem II, a Solimanem Sultanem tureckim. *Wypadki społeczne.* Obeyrzenie historyczne i polityczne wypadków 1825 roku. *Literatura Słowiańska.* Uwagi nad nieumiejętnością języka sławiańskiego literalnego w Dalmacyi. *Fizyka.* O elektryczności gazów i jednej z przyczyn elektryczności atmosfery. O różnieniu się termometrów w niskich temperaturach. O nowym barometrze, czyli zapowiadaczu zmian atmosfery P. Wright. Nowe doświadczenie P. Skoresby, wzniecania magnetyzmu. O sztucznem robieniu lodu. *Chemia.* O kastorynie, nowym pierwiastku zwierzęcym. *Zoologia.* O szakalu kaukaskim. O kościach ludzkich kopalnych. Nowsze postrzeżenia o rekinie. O kościach kopalnych ogromnego węża, odkrytych w różnych miejscach w Anglii. *Botanika.* O porostach, śnieg farbujących kolorem czerwonym. Długowieczność drzew. Nowy gatunek bawełny. *Mineralogia.* O geognozyi gór karpaccich. Opisanie nowo odkrytych lub mniej znanych minerałów. Systematyczne wyliczenie minerałów, dotąd odkrytych, w różnych miejscach Rosyi. Burztyń nad zwyczajnej wielkości. *Astronomia.* Wiadomość o pierwszych obserwacjach, robionych w obserwatorium durpackiem, za pomocą wielkiego teleskopu Fraunhofera. O nowych kometach. Położenie jeograficzne obserwatorium Genewskiego. *Meteorologia.* Zapadnienie brzegu morskiego w okolicach Odessy. *Nauki stosowane.* Rady do udoskonalenia sposobów wyrabiania pieńki i lnu w Rosyi, podane przez radcę koll. doktora Hamela z dołączeniem rysunków maszyny do tnienia i trzepania lnu. Maszyna do nabijania materii jedwabnych i bawełnianych z ryciną. O sposobach zagranicznych bielenia rozmaitych materii. Gospodarstwo niderlandzkie w teraźniejszym swym stanie. Zachowanie malowideł al fresco. Papier skórzany. *Nowiny naukowe.* Cesarska Akademia nauk w St. Petersburgu. Akademia lekarska w Paryżu. Akademia francuzka. Akademia arkadow. *Uniwersytety i szkoły wyższe.* Uniwersytet Lwowski; Uniwersytet Pizański; Uniwersytet w Landshut; Fakultet medyczny berliński; Nowe przepisy względem dawania stopniów uczonych w król. niderlandzkim. *Towarzystwa.* Królewsko-warszawskie Przyjaciół Nauk; Geograficzne w Paryżu; Umiejętności w Modenie; moralności chrześcijańskiej w Paryżu; królewsko-naukowe duńskie. *Nekrologi i biograficzne szczególności.* Spitznagel, Müller, Hoffmann, Vogel, Grétry, Lebarbier, Baldi, Jelin, Xiężniczka saska Marya-Kunegunda, Pinkerton, Walter-Scott Law. *Starożytności.* Rozkopywanie kopca w Odessie. *Wynalazki mechaniczne:* Udoskonalenie dzwonu nurkowego. Doniesienia bibliograficzne; nowe dzieła: polskie, rossyjskie, cudzoziemskie.

	Czas obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
Obserwacje meteorologiczne.	d. 1 godz. 2½ wieczor.	28 cal. 0,7 lin.	+ 21,25 stopni.	Poludniowy	Pogoda.
	d. 2 — 5½ zrana.	28 — 0,4 —	+ 12,5 — —	Poludniowy	Pogoda.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radea Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakeyi.